

Дело C-643/20**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване:**

30 ноември 2020 г.

Запитваща юрисдикция:

Veszprémi Törvényszék (Общ съд Веспрем, Унгария)

Дата на акта за преюдициално запитване:

23 ноември 2020 г.

Жалбоподател:

ENERGOTT Fejlesztő és Vagyonkezelő Kft.

Отвeтник:

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (Дирекция „Жалби“ към Националната данъчна и митническа администрация, Унгария)

Предмет на главното производство

Административно производство по данъчни въпроси.

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

Първо, тълкуване на член 90, параграфи 1 и 2 от Директива 2006/112/ЕО [на Съвета от 28 ноември 2006 година относно общата система на данъка върху добавената стойност (наричан по-нататък „ДДС“ или „данъкът“)] с оглед на относимата практика на Съда на ЕС и на принципите на ефективност и на равностойност, за да се установи по-специално моментът, който държавите членки могат да определят за начало на давностния срок за възстановяване на ДДС при окончателно несъбираеми вземания.

Второ, тълкуване на член 90, параграфи 1 и 2 и член 273 от Директива 2006/112/ЕО с оглед на относимата съдебна практика и на принципите на ефективност, на равностойност и на неутралност на ДДС, за да се установи

по-специално дали тази съдебна практика и посочените принципи допускат практика на държава членка, съгласно която: i) от една страна, от данъчнозадължените лица се очаква да извършат действията по събиране, предвидени като условия за възстановяване на ДДС при окончателно несъбираеми вземания; ii) от друга страна, в случай на неплащане от страна на получателя на услугата, дружеството доставчик на услугата трябва да прекъсне незабавно нейното предоставяне, като в противен случай рискува да не си възстанови ДДС при окончателно несъбираемите вземания.

Трето, тълкуване на член 90, параграфи 1 и 2, член 273 от Директива 2006/112/ЕО и членове 15—17 от Хартата на основните права на Европейския съюз с оглед на съдебната практика и на посочените принципи, за да се установи по-конкретно дали тази съдебна практика и посочените принципи допускат посочения по-горе набор от условия, въведен за възстановяването на ДДС след постановяване на определение на Съда на ЕС по дело *Porr Építési Kft.* (C-292/19, непубликувано, EU:C:2019:901) и без никаква законова основа и с който набор данъчнозадължените лица не са били запознати.

Правно основание: член 267 ДФЕС

Преюдициални въпроси

- 1) Трябва ли член 90, параграфи 1 и 2 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 година относно общата система на данъка върху добавената стойност, наричана по-нататък „Директивата за ДДС“ (особено предвид решение по дело *Enzo Di Maura* [C-246/16] и определение по дело *Porr Építési Kft.* [C-292/19]), както и основните принципи на правото на Съюза на ефективност и на равностойност, да се тълкуват в смисъл, че държавите членки не могат да определят за начало на давностния срок за възстановяване на ДДС при окончателно несъбираемите вземания момент, предхождащ момента, в който вземането, на което се основава подлежащият на възстановяване ДДС, става несъбираемо?
- 2) Трябва ли член 90, параграфи 1 и 2 и член 273 от Директивата за ДДС (особено предвид решение по дело *Enzo Di Maura* [C-246/16] и определение по дело *Porr Építési Kft.* [C-292/19]), както и основните принципи на правото на Съюза на ефективност и на равностойност, [освен] принципа на неутралност на данъка, да се тълкуват в смисъл, че не допускат практика на държава членка, съгласно която в контекста на възстановяването на ДДС при окончателно несъбираемо вземане от данъчнозадълженото лице се очаква, освен да предяви вземането в производството по ликвидация, да извърши и други действия за събиране на вземането като условие за възстановяването на ДДС?

- 3) Трябва ли член 90, параграфи 1 и 2 и член 273 от Директивата за ДДС (особено предвид решение по дело Enzo Di Maura [C-246/16] и определение по дело Porr Építési Kft. [C-292/19]), както и основните принципи на правото на Съюза на ефективност и на равностойност, [освен] принципа на неутралност на данъка, да се тълкуват в смисъл, че [не допускат] практика на държава членка, съгласно която при неплащане предприятието доставчик на услугата трябва да прекъсне незабавно нейното предоставяне, тъй като ако не го направи и продължи да предоставя услугата, няма да може да поиска възстановяването на ДДС при окончателно несъбираемите вземания, въпреки че тези вземания са станали такива в по-късен момент?
- 4) Трябва ли член 90, параграфи 1 и 2 и член 273 от Директивата за ДДС и членове 15—17 от Хартата на основните права на Европейския съюз (особено предвид решение по дело Enzo Di Maura [C-246/16] и определение по дело Porr Építési Kft. [C-292/19]), както и основните принципи на правото на Съюза на ефективност и на равностойност, [освен] принципа на неутралност на данъка, да се тълкуват в смисъл, че [посочените разпоредби и принципи не допускат] положение, при което след постановяването на определение по дело Porr Építési Kft органите на държава членка, отговарящи за осигуряване на спазването на правната уредба, са определили без никаква законова основа условията, посочени във втория, третия и четвъртия преюдициален въпрос, при което наборът от условия не е бил очевиден за данъчнозадълженото лице преди вземанията да станат окончателно несъбираеми?

Разпоредби от правото на Съюза, на които се прави позоваване

- Членове 15—17 от Хартата на основните права на Европейския съюз (ОВ С 326, 2012 г., стр. 391).
- Член 90, параграфи 1 и 2, и член 273 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 година относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 347, 2006 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 9, том 3, стр. 7).
- Практика на Съда на Европейския съюз, по-специално: решение от 23 ноември 2017 г., Di Maura (C-246/16, EU:C:2017:887), определение от 24 октомври 2019 г., Porr Építési Kft. (C-292/19, непубликувано, EU:C:2019:901), решение от 21 юни 2020 г., SCT d.d (C-146/19, EU:C:2020:464), решение от 5 юни 2014 г., Kone и др. (C-557/12, EU:C:2014:1317), решение от 15 май 2014 г., Álmos Agrárkúkereskedelmi (C-337/13, EU:C:2014:328); решение от 15 октомври 2020 г., E. (ДДС — Намаляване на данъчната основа) (C-335/19, EU:C:2020:829), и решение от 28 март 2019 г., Cogeco Communications (C-637/17, EU:C:2019:263).

- Дело FGSZ (C-507/20, висящо пред Съда на ЕС).

Разпоредби от националното право, на които се прави позоваване

- Член 4, параграф 3, буква b) и член 164, параграфи 1, 2, 2а, и 3 от Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Закон № XCII от 2003 г. за общото данъчно производство, наричан по-нататък „предишният Закон за общото данъчно производство“).
- Член 1, член 6, параграф 3, буква b), член 65, параграф 1, член 196, параграфи 1—6, член 202, параграфи 1 и 2, член 209, параграф 1 и член 271, параграфи 2 и 7 от Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (Закон № CL от 2017 г. за общото данъчно производство, наричан по-нататък „Законът за общото данъчно производство“).
- Член 137 и член 139, параграфи 1 и 2 от Az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (Закон № CLI от 2017 г. за данъчната администрация, наричан по-нататък „Законът за данъчната администрация“).
- Член 55, параграфи 1 и 2, член 56, член 58, параграф 1 и член 77, параграфи 1—10 от Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (Закон № CXXVII от 2007 г. за данъка върху добавената стойност, наричан по-нататък „Законът за ДДС“).
- Член 78, параграф 1 от Az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet (Правителствено постановление № 465 от 28 декември 2017 г. за приемане на правила за провеждане на административното производство по данъчни въпроси, наричано по-нататък, „Правилникът за данъчното производство“).
- Член 4, параграф 23 от A társasági adóról és osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (Закон № LXXXI от 1996 г. за корпоративния данък и данъка върху дивидентите, наричан по-нататък „Законът за корпоративния данък“).
- Член 3, параграф 4, точка 10 от A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Закон № C от 2000 г. за счетоводството).

Кратко представяне на фактите и на главното производство

- 1 Жалбоподателят е член и представител на обединение на данъчнозадължени лица за целите на ДДС (наричано по-нататък „обединението на данъчнозадължени лица“). Група Energott като водещ оператор в унгарския енергиен сектор предоставя обществени услуги на населението (например доставка на питейна и топла вода, производство на електроенергия, градско топлоснабдяване, канализационни и комунални услуги). Член на групата

наред с други търговски дружества е предприятието D-ÉG Zrt., което е свързано дружество по смисъла на член 4, параграф 23 от Закона за корпоративния данък.

- 2 Голяма част от търговските партньори на жалбоподателя са притежавани пряко или косвено от общини дружества, на които група Energott предоставя услугите, предвидени в правна уредба, която не позволява тяхното прекъсване при неплащане. Обединението на данъчнозадължени лица — жалбоподател издава фактури за услугите, предоставени между април 2007 г. и декември 2016 г., на седем длъжника, които в периода на настъпване на данъчното събитие имат валиден данъчен номер и не са в производство по несъстоятелност, ликвидация или прекратяване по съдебен ред.
- 3 Длъжниците не плащат фактурите, а междуременно е обявено прекратяването на двама от тях, един е прекратен по съдебен ред, а за други три — по-конкретно Dél-Mezőföldi Víziközmű Üzemeltető Kft., Székesfehérvári Fűtőerőmű и D-ÉG Épületgépészeti, Kereskedelmi Zrt. — са открити отделни производства по ликвидация. Въпреки че в производствата по ликвидация във всички случаи са предявени неудовлетворените все още вземания от посочените три дружества, голяма част от тях не са събрани или е събрана минимална част поради недостатъчно средства, като по този начин вземанията стават окончателно несъбираеми.
- 4 Жалбоподателят начислява и декларира дължимия данък през съответните данъчни периоди в зависимост от датите на фактурите, удостоверяващи предоставянето на услугите. Подадените декларации се държат от данъчната администрация.
- 5 На 31 декември 2019 г. на основание член 196 от Закона за общото данъчно производство жалбоподателят подава до Nemzeti Adó és Vámhivatal Fejér Megyei Adó és Vámigazgatósága (Дирекция „Финанси и митници“ област Фейер, Унгария; наричана по-нататък „първоинстанционният данъчен орган“) искане за възстановяване на сума в размер на 76 565 379 форинта, съответстваща на платен преди това ДДС и посочен в издадените фактури във връзка със станалите несъбираеми вземания, както и за плащане на дължимите лихви. Дружеството обосновава искането си с решение на Съда на ЕС по дело Di Maura (C-246/16) и определение по дело Porr Építési Kft. (C-292/19). То иска освен това да бъдат служебно начислени лихви върху подлежащия на възстановяване ДДС, доколкото крайната дата за неговото плащане предхожда датата на действителното плащане на неговия размер.
- 6 С решение от 13 февруари 2020 г. първоинстанционният данъчен орган уважава частично искането. В мотивите на решението той посочва, че петгодишният давностен срок е изтекъл на 31 декември 2018 г.
- 7 Според мотивите погасителната давност се урежда от разпоредбите на Закона за общото данъчно производство, действащ към момента, в който тя

започва да тече. Давностният срок за правото на начисляване на ДДС започва да тече от момента на подаване на данъчната декларация (ако няма подадена декларация — от изтичането на срока за деклариране), в зависимост от датата на всяка фактура или в случай на коригиращи декларации поради разлики в полза на данъчнозадълженото лице — от подаването на такива декларации.

- 8 Датите на фактурите, за които се отнася решението на първоинстанционния орган, са от периода между април 2007 г. и ноември 2013 г., поради което (месечната) декларация за ДДС, включваща последно издадената фактура, е подадена (или е трябвало да бъде подадена) през декември 2013 г., като давностният срок изтича на 31 декември 2018 г. По отношение на декларациите относно посочените фактури данъчнозадълженото лице не е подало коригиращи декларации, от които да произтича намаляване на данъчните му задължения, поради което давностният срок не е променен. Възстановяване на ДДС може да се поиска за сумата, за която правото на начисляване на данъка не е погасено по давност към 24 октомври 2019 г. — датата, на която е постановено определението на Съда на ЕС по дело *Popg Érítési Kft.* Първоинстанционният данъчен орган съответно приема, че правото на начисляване на данъка е било погасено за ДДС в общ размер на 73 208 755 форинта, посочен в анекса към решението.
- 9 Освен това по отношение на фактура с ДДС в размер на 2 882 736 форинта първоинстанционният данъчен орган постановява, че когато е поискало да получи вземането по тази фактура, данъчнозадълженото лице не е предявило правото си по подходящ начин, поради което искането му за посочената сума също е отхвърлено.
- 10 Първоинстанционният данъчен орган разглежда по същество фактурите, по отношение на които правото на начисляване на данъка не е било погасено, и установява, че ДДС по тези фактури е окончателно несъбираем. При все това, като се позовава на член 1 от Закона за общото данъчно производство, посоченият орган постановява по отношение на фактурите, издадени на *Székesfehérvári Fűtőerőmű Kft.* и на *D ÉG Épületgépészeti, Kereskedelmi Zrt.*, че данъчнозадълженото лице не е удостоверило, че е взело всички необходими мерки за възстановяване или събиране на своите вземания, като по този начин не е предявило правото си по подходящ начин и поради тази причина органът отхвърля и искането на данъчнозадълженото лице във връзка с възстановяването на ДДС в размер на 3 356 625 форинта.
- 11 Първоинстанционният данъчен орган обаче посочва, че данъчнозадълженото лице има право на възстановяване на ДДС в размер на 473 889 форинта по фактурата, издадена на *Dél Mezőföldi Víziközmű Üzemeltető Kft.*
- 12 Жалбоподателят обжалва посоченото решение по административен ред.

- 13 След като разглежда жалбата, второинстанционният данъчен орган — ответник потвърждава обжалваното решение с решение от 3 април 2020 г. (наричано по-нататък „решението на второинстанционния орган“).
- 14 В мотивите на решението той посочва, че според определението на Съда на ЕС, постановено по дело *Porr Építési Kft.*, държава членка трябва да позволи намаляване на данъчната основа за данък върху добавената стойност, ако данъчнозадълженото лице може да докаже, че вземането, което има към длъжника си, е станало окончателно несъбираемо.
- 15 Той постановява, че намаляването на данъчната основа е правно обвързано със задължението за плащане на данъка от данъчнозадълженото лице, както следва и от правна гледна точка, поради което разпоредбите, регламентиращи бюджетните плащания, не са приложими след като е изтекла погасителната давност.
- 16 Второинстанционният данъчен орган се позовава и на член 78, параграф 1 от Правилника за данъчното производство, съгласно който данъчната администрация може да извършва проверки в рамките на давностния срок на правото на начисляване на данъка. Тъй като погасителната давност съответно е изтекла, не може да се установи обхватът на правната сделка, нито може да бъде предмет на проверка настъпилата невъзможност за събиране на вземанията, неплатежоспособността или периодът на производството по ликвидация.
- 17 Условието за възстановяване на данъка не могат да бъдат разглеждани по отношение на изтекъл давностен срок, поради което претендирането на възстановяване на данъка чрез искане или допълнителна декларация е неправомерно. Поради това второинстанционният данъчен орган счита за лишено от основание твърдението на данъчнозадълженото лице, че давностният срок започва да тече от момента, в който вземането става несъбираемо.
- 18 Следва да се отбележи, че първоинстанционният данъчен орган не прилага разпоредбите на Закона за ДДС, влезли в сила на 1 януари 2020 г.
- 19 Второинстанционният данъчен орган разглежда по същество фактурите, които не са засегнати от погасителната давност. В това отношение той проверява, първо, дали данъчнозадълженото лице е удостоверило, че вземанията са станали окончателно несъбираеми. В случаите, в които данъчнозадълженото лице действително е удостоверило невъзможността за събиране на вземанията, но не е взело всички мерки, които е можело да се очакват от него с цел търговският му партньор да погаси вземането или при неплащане не е прекратило търговското взаимоотношение, разчитайки без никакво основание, че вземанията ще бъдат платени, второинстанционният данъчен орган потвърждава, че първоинстанционният данъчен орган правилно е отказал на жалбоподателя възстановяването на ДДС. При тези

обстоятелства той посочва, че данъчнозадълженото лице не може да прехвърля на бюджета последиците от невземането на мерките, които е можело да се очакват от него.

В допълнение второинстанционният данъчен орган посочва, че определението на Съда на ЕС, постановено по дело *Porr Építési Kft.*, гарантира на данъчнозадълженото лице възможността да си възстанови директно от данъчната администрация недължимо платения към бюджета ДДС. Същевременно, съгласно член 90, параграф 1 от Директивата за ДДС данъчнозадълженото лице трябва да намали данъчната основа в съответствие с определените от държавите членки условия, така че посочената разпоредба от правото на Съюза гарантира на държавата членка свобода на преценка относно условията и формалностите, с които се обвързва намаляването на данъчната основа. Следователно данъчната администрация на дадена държава членка може да провери дали данъчнозадълженото лице е направило всичко възможно, за да предотврати възможността неговото вземане да стане окончателно несъбираемо. Тъй като в това отношение данъчнозадълженото лице е показало пасивно поведение, не може да се твърди, че в случая са нарушени принципите на ефективност, на пропорционалност и на неутралност на данъка.

- 20 В рамките на производството пред второинстанционния данъчен орган, във връзка с неплатени фактури, издадени на двама търговски партньори на жалбоподателя, органът установява, че фактурите не се отнасят до услуги, които могат да бъдат свързани с изпълнение на задачи по предоставяне на обществена услуга, поради което жалбоподателят няма никакво законово задължение да ги предоставя, нито да продължава да го прави, ако търговският му партньор не ги заплаща. Органът посочва освен това, че жалбоподателят не е пращал покани за плащане на своите търговски партньори, въпреки че е трябвало да го направи дори ако е имал законово задължение да предоставя услугата.
- 21 Съгласно A 112/2012. (VI.4.) Korm. rendelet [Правителствено постановление № 112/2012 от 4 юни 2012 г.] унгарското правителство определя дружеството *Székesfehérvári Fűtőerőmű Kft.* за икономически субект от особено стратегическо значение и му предоставя временен мораториум върху плащането с незабавно действие от 29 юни 2012 г. Данъчнозадълженото лице е собственик на *Székesfehérvári Fűtőerőmű Kft.* от 23 февруари 2021 г., поради което е разполагало с информация за неговото функциониране и финансово състояние. Освен това като се има предвид, че длъжникът е негов клиент от години, жалбоподателят е бил напълно наясно, че той системно не е плащал насрещната престация за услугите. Поради тази причина данъчнозадълженото лице е можело да прекъсне предоставянето на услугата, тъй като преди мораториума върху плащането не е имало никакво задължение да я предоставя.

- 22 Преди производствата по ликвидация жалбоподателят обаче не е взел спрямо такива търговски партньори мерките, които биха спомогнали за предотвратяване на възможността вземанията да станат несъбираеми, поради което първоинстанционният данъчен орган е действал правилно, като е отхвърлил искането.
- 23 Жалбоподателят обжалва решенията по съдебен ред, като иска те да бъдат обявени за незаконосъобразни и да бъдат отменени.

Основни доводи на страните в главното производство

- 24 Жалбоподателят твърди, че правото на възстановяване на ДДС произтича от настъпилата невъзможност за събиране на вземанията — обстоятелство, което се потвърждава и в определението на Съда на ЕС, постановено по дело *Porr Értési Kft.* — поради което съгласно специалното правило по член 164, параграф 1, второ изречение от Закона за общото данъчно производство давностният срок за посоченото право започва да тече в последния ден от годината, в която вземанията стават несъбираеми (в случая 31 декември 2019 г.), а не от момента на настъпване на данъчното събитие.
- 25 Според жалбоподателя от практиката на Съда на ЕС несъмнено следва, че към момента, в който е подал искането си за възстановяване на данъка, Унгария, действайки противоположно, не е транспонирала правилно в правния си ред член 90 от Директивата за ДДС, тъй като е изключила напълно всякаква възможност за намаляване *a posteriori* на данъчната основа за ДДС при несъбираеми вземания, въпреки че Съдът на ЕС счита, че за ДДС при подобни вземания не е приложима дерогацията по член 90, параграф 2 от Директивата за ДДС.
- 26 Жалбоподателят се позовава на невъзможността давностният срок да започне да тече преди възникването на правото на възстановяване на ДДС, а именно преди да е възникнало конкретното право на жалбоподателя да му бъде възстановен данъка.
- 27 В допълнение той посочва, че в системата на Закона за общото данъчно производство правилата относно бюджетните плащания са приложими за възстановяването на данъка, основано на правото на Съюза, включително по отношение на погасителната давност за такова възстановяване.
- 28 Според жалбоподателя обвързването на възстановяването с един по-строг набор от условия в сравнение с предвидения в посочената правна уредба нарушава принципите на правото на Съюза на пропорционалност, на неутралност на данъка и на ефективност.
- 29 Жалбоподателят счита, че към момента, в който е подал искането си за възстановяване на ДДС, не е можел да се позове на член 77 от Закона за ДДС, за да намали *a posteriori* данъчната основа, тъй като унгарското право

все още не е предоставяло такава възможност. Поради тази причина е можел да се позове само на правото на Съюза, за да поиска възстановяване на платения ДДС. Следователно искането за възстановяване не се основава на разпоредбите на Закона за ДДС, а директно на правото на Съюза, а именно член 90 от Директивата за ДДС, и се разглежда в особеното производство, регламентирано в член 124/С от предишния Закон за общото данъчно производство и в член 196 от новия Закон за общото данъчно производство.

- 30 Жалбоподателят споделя разбирането на ответника, че общоприложимите за възстановяването на данъка правила относно погасителната давност не се прилагат в особеното производство по член 196 от Закона за общото данъчно производство и следователно не се прилага член 202, параграф 1, второ изречение от същия закон, който регламентира погасителната давност, предвиждайки че давностният срок за предявяване на право започва да тече от възникването на това право.
- 31 Жалбоподателят счита, че логически е изключена възможността правото му на възстановяване на ДДС да възникне преди лежащото в основата на това право вземане да стане несъбираемо. Поради тази причина жалбоподателят оспорва не възможността за действие на погасителната давност, а начина на прилагането ѝ от ответника, който нарушава посочените процесуални правила и подкопава полезното действие на правото на Съюза.
- 32 Жалбоподателят посочва, че съгласно правилата на Закона за общото данъчно производство принципът, изискващ дадено право да бъде предявено по подходящ начин, може да бъде нарушен само от правна сделка, която има за цел да се избегнат разпоредбите на данъчния закон или на общинските постановления. В случая няма никакво данъчно правило, което жалбоподателят да е възнамерявал да заобиколи по отношение на социалната си функция. Според него определеният набор от условия за възстановяване на ДДС е произволен и напълно лишен от законова основа.
- 33 Жалбоподателят твърди, че при никакви обстоятелства не може да му се търси отговорност за поведение, с което се цели заобикаляне на данъчен закон, а точно обратното — платил е ДДС в съответствие с приложимия данъчен закон, включително данъка по издадени фактури за предоставени услуги, които впоследствие не са платени.
- 34 Жалбоподателят определя като погрешна практиката на ответника, съгласно която за целите на възстановяване на ДДС той разглежда условия, които не се основават нито на общите правила, предвидени в Закона за общото данъчно производство, нито на практиката на Съда на ЕС в тази област.
- 35 Жалбоподателят счита, че при разглеждането по същество на условията за възстановяване на посочения в съответните фактури ДДС може да се вземе предвид само практиката на Съда на ЕС и общите правила за възстановяване

на данъка, предвидени в Закона за общото данъчно производство, а не разпоредбите на Закона за ДДС, влезли в сила на 1 януари 2020 г.

- 36 Жалбоподателят се позовава на решение на Съда на ЕС по дело SCT d.d, за да посочи, че в случая неговите действия надхвърлят това, което според Съда на ЕС може да се очаква, за да събере вземанията си, тъй като е предявил последните в производството по ликвидация, въпреки че не са били удовлетворени (или е удовлетворена само минимална част от тях).
- 37 В писмения си отговор ответникът иска жалбата да бъде отхвърлена и да се запази правният критерий, посочен в мотивите на обжалваното решение.
- 38 Ответникът посочва, че общият петгодишен давностен срок, считан от настъпването на данъчното събитие, обозначава известен на страните момент, който е предварително определен и стимулира както предоставянето на услугата съгласно договора, така и вземането на мерки, насочени към получаване на насрещната престация, без настъпилите впоследствие събития да влияят върху данъчното задължение, нито да облагодетелстват или да увреждат данъчнозадълженото лице.
- 39 Както твърди жалбоподателят, в производството пред данъчната администрация — ответник последната разглежда само изискването дадено право да бъде предявено по подходящ начин, доколкото това служи за целите на член 273 от Директивата за ДДС. За да се осигури правилното събиране на ДДС е от съществено значение данъчнозадълженото лице, което действа като събиращ данъка субект, да предприеме своевременно подходящите за целта мерки и да отстрани риска от загуба на данъчни приходи.

Кратко представяне на основанията за преюдициалното запитване

- 40 Запитващата юрисдикция счита, че не може да разреши спора между страните без тълкуване на правото на Съюза, по-конкретно на член 90, параграфи 1 и 2 от Директивата за ДДС.
- 41 Правото на жалбоподателя на възстановяване на данъка произтича от член 90 от Директивата за ДДС като източник на правото на Съюза, който унгарският законодател не е транспонирал правилно във вътрешния правен ред. От член 90 от Директивата за ДДС и от практиката на Съда на ЕС във връзка с тази разпоредба следва, че унгарският законодател е трябвало да предвиди възможност за възстановяване на ДДС при несъбираеми вземания.
- 42 Жалбоподателят също така изтъква необходимостта от отправяне на преюдициално запитване до Съда на ЕС, като в това отношение се позовава на принципа на ефективност, който според него не допуска възможността администрацията да приеме, че давностният срок за правото на

възстановяване на ДДС е започнал в момент, когато това право все още не е възникнало.

- 43 В случая е от значение и принципът на равностойност, тъй като националната данъчна администрация прилага за исканията за възстановяване на ДДС, основани на правото на Съюза, по-строг режим в сравнение с този за други възстановявания на данъка.
- 44 Жалбоподателят посочва също, че отговорът на въпроса за погасителната давност е необходим, но сам по себе си не е достатъчен, тъй като с решението на ответника част от искането на жалбоподателя се отхвърля въз основа на допълнителни условия, свързани с изискването правото му да бъде предявено по подходящ начин.
- 45 В многобройни решения Съдът на ЕС е постановил, че член 90 от Директивата за ДДС има директен ефект, тоест че правните субекти могат свободно да се позовават на него пред юрисдикциите на държавите членки в защита на своите права.
- 46 Целта на отправеното в случая преюдициално запитване съответно не е Съдът на ЕС да тълкува унгарските правила за погасителната давност, а да разгледа прилагането на член 90 от Директивата за ДДС с оглед на два принципа на правото на Съюза, а именно: i) принципа на ефективност и ii) принципа на равностойност. Въпреки че Съдът на ЕС все още не е имал възможност да разгледа съотношението между националната уредба на погасителната давност и основаните на правото на Съюза права във връзка с несъбираемите вземания, той се е произнасял за други предоставени от правото на Съюза права.
- 47 В настоящия спор възниква въпросът дали въз основа на унгарския институт на погасителната давност на жалбоподателя може да бъде отказано намаляване *a posteriori* на данъчната основа съгласно член 90 от Директивата за ДДС и съответно на дължимия данък, след като според практиката на данъчната администрация давностният срок започва да тече в момент, когато данъчнозадължените лица все още дори не могат да предвидят невъзможността да съберат своите вземания и произтичащото от нея право на възстановяване. Запитващата юрисдикция счита, че за разрешаването на спора е уместно да се установи дали при липса на национална правна уредба практиката на данъчната администрация на държава членка позволява да се определят *a posteriori* формални условия, които трябва да бъдат изпълнени, за да се упражни правото на намаляване на данъчната основа за ДДС, тоест да се определи набор от условия, позволяващи да се удостовери такова право.
- 48 Според жалбоподателя Съдът на ЕС все още не е разглеждал тази проблематика в своята практика. Делото FGSZ, което понастоящем е висящо пред Съда на ЕС, има за предмет основните принципи на пропорционалност,

на неутралност на данъка и на ефективност, но се различава от настоящото във фактическата обстановка, доколкото в посоченото дело не се разглежда наборът от условия, свързани с изискването дадено право да бъде предявено по подходящ начин, поради което не засяга принципа на равностойност.

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ